

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК III, Ч. 17, НЬО ЙОРК І ДЖЕРСІ СІТІ, середа, 24-го січня 1945.

No. 17. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, January 24, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ
АМЕРИКИ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016
4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ІМЕНУВАННЯ ВОЛЕСА ЧЛЕНОМ КАБІНЕТУ ВИКЛИКУЄ СПРОТИВ КОНСЕРВАТИВНИХ ГРУП

ВАШИНГТОН. — Нагадки іменування бучного віцепрезидента Генрія А. Волеса членом міністерського кабінету, тобто секретарем торгівлі, далися чути як в сенаті так і поза сенатом негодуючи проти його крайнього лівого настановлення як у політиці так і в економіці. Ще перед Демократичною конвенцією в Шікаго видигнено проти нього заміти з боку консервативних груп і тому президент Рузвельт уступив перед ними, щоб їх приєднати для себе і згодитися на кандидатуру Геріа С. Трумана на віцепрезидента. Але тому, що Волес стояв у контакті з лівими групами Нового Розподілу і перетягував на сторону Рузвельта робітничі організації, він причинився до загальної перемоги Рузвельта з його Новим Розподілом. Президент не скривав заслуг Волеса при виборах і тому відверто дає йому нагороду в формі становища секретаря торгівлі.

Противники Волеса підносять проти нього заміт, що він не має досвіду в цих справах, які належать до торговельного департаменту. Щоб ослабити його позицію, вони хочуть відділити Реконструкшен Файненс Корпорейшен від торговельного департаменту і піддати цю могутню фінансову установу під самостійну управу. Волес був би позбавлений можливості переводити свої економічні ідеї при допомозі розділювання позичок з Файненс Корпорейшен. У сенаті заповідається гостра дискусія заки іменування Волеса буде подтвержене.

ВІДКИДАЮТЬ ПРОХАННЯ ВІДБУВАТИ КОНВЕНЦІЇ

ВАШИНГТОН. — Военний Комітет для Конвенцій дав дозвіл двом організаціям на 110 зголошень відбутися конвенції в біжучому році. Відкидаючи аплікації інших організацій, голова комісії полк Монров Джансон поторив свій зазив, щоб організації скидали конвенції лише в такому випадку, коли вони мають на цілі причинитися до воєнних зусиль Америки. — Організації, які дістали дозвіл на відбудвання конвенцій це Американський Червоний Хрест і Юнайтед Вор Фонд оф Норт Каролайна. Місцеві організації, що мають понад 50 делегатів які не вимагають окремого місця на залізницях крім звичайних щоденних поїздок, не потребують вносити аплікацій на відбудвання конвенцій.

ВЖЕ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО НАСТУПНИХ ВИБОРІВ.

ІНДІАНАПОЛІС. — Краєвий Комітет Республіканської Партії відбув тут своє зібрання для налагодження планів праці впродовж 4 літ, щоб віднести перемогу при наступних виборах, тобто в роках 1946 і 1948. Предсідник комітету Герберт Бравнел дістав уповноваження вітворити постійне бюро для налагодження праці в тому напрямку. Секретаркою для ведення справ партії вибрана пані Додлі С. Гей з Мишиген. Квартира організації й її бюро містяться у Вашингтоні. На зібранні була опозиція проти дальшого провуду партії Бравнелом під замітом, що предсідник повинен посвятити весь свій час на ведення справ Республіканської Партії. Бравнел заявив, що він дасть тільки свого часу, кількі лише буде потрібно. Бравнел вважають за прихильника губернатора Дюїя, який має намір кандидувати при наступних президентських виборах.

ДЕМОКРАТИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ НА 1946. РІК.

ВАШИНГТОН. — Роберт Е. Ганеган, предсідник Краєвого Комітету Демократичної Партії заявив, що він останеться даліше на становищі предсідника Демократичної Партії і розпочне негайно підготування до виборів у 1946. році. Він виявив, що посвятить весь свій час на потреби партії. Краєвий комітет Демократичної Партії має під рукою \$400,000 на працю, отже може її вести зміцня. Предсідник Краєвого Демократичного Комітету побирає \$20,000 платні річно.

РОЗТРАТНІСТЬ РОБУЧОЇ СИЛИ В КОРАБЕЛЬНИХ ВАРСТАТАХ.

ВАШИНГТОН. — У підготовці до дебати в сенатській комісії для переведення примусової краєвої служби згідно з домаганням президента Рузвельта, Сенатська Воєнна Слідча Комісія вислала сенатора Джеймса М. Міда з Нью Йорку до прослідження відносин у корабельних варстатах в Норфолк, Вирджінія. Мід оприлюднив свої помічання, кажучи, що в корабельних варстатах примусово люди волочаться, управа варстатів ховає робітників, а перед світом оголошується, що там брак 4,000 робучих сил. Його звіт дав притоку до гострої виміни думок між прихильниками адміністрації і її противниками.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

4-ри американські повітряні лінії понад Атлантик

ВАШИНГТОН. — Звіт провідників Цивільної Летунської Ради поручає створити 4 подорожні повітряні лінії з Америки понад Атлантичний океан. Із них 2 призначено підприємству Пан-американ Ервейс, а 2 Американ Експорт Лайнс. Деякі лінії не можуть бути вітворені негайно, бо вони ведуть понад краї, що належать тепер до наших ворогів. Американський уряд мусить перевести переговори з цими державами після війни. Тепер уже вітворена лінія підприємства Пан-Американ з Нью Йорку до Лісбона і Марсей. Летунська Рада поручає, щоб літаки Пан-Американ приставали в Мадриді. А ті, що тепер летять до Лондону, мають продовжувати свою подорож до Калькутти через Париж, Ціріх, Рим, Атени, Кайро, Басра і Арахі. Для цієї лінії вилетним портом є Вашингтон і Нью-Йорк.

Підприємство Американ Експорт має утримувати лінію з Нью Йорку до Кайро через Нову Фундандію і другу лінію через Нову Фундандію до Москви.

ДАЛЬША ВИМІНА ІНТЕРНОВАНИХ МІЖ ЯПОНІЄЮ Й АМЕРИКОЮ

ВАШИНГТОН. — Японський уряд повідомив американський уряд через департамент стейту, що він готов в 1945 році переводити дальше виміну цивільних інтернованих американських громадян за відслання японських громадян, інтернованих у Злучених Державах. Виміна переводиться через посередництво Іспанії. Ці виміни були якийсь час стримані між обома державами тому, що японці зробили закид, начеб японські інтерновані в американських таборі в Тюлі Лейк, у Каліфорнії, не дістають належного трактування. Іспанський представник перевіряв що жалобу, звідомив японський уряд про дійсний стан справи і тепер японський уряд годиться на дальші виміни.

Перший раз вимінний транспорт американських громадян прибув до Злучених Держав у літі 1942 р. з 1,300 інтернованими; другий транспорт з 1,240 громадянами Злучених Держав і 260 громадянами інших американців прибув осенню 1943 р., а тепер приготується третій транспорт.

КАЖЕ, ЩО НІМЦІ ЩЕ ДАЛЕКІ ДО ЗДАЧІ

НЬО ЙОРК. — Полк. Тимоті Мекнері із штабу ген. Айзенгаера отстерігав публіку на зібранні видавців газет з ньюйорського стейту перед думкою, що німці вже побиті і незабаром здадуться. А японців можна буде перемогти шойно за 2 й пів року після побиття німців, казав Мекнері.

КРИЗА В ЮГОСЛАВЯНСЬКОМУ УРЯДІ

ЛОНДОН. — Югославський король Петро відправив свого прем'єра міністра Івана Шубашича, котрий довго працював для довершення згоди між королем і маршалом Тітом. Сподіваються, що Шубашич не захоче злати уряду, внаслідок чого в югославському уряді лирине гостра криза, яка може легко закінчитися усуненням короля.

„СТАВЛЯТЬ НА СУД ФАШИСТИВСЬКУ ЗАГРАНИЧНУ ПОЛІТИКУ“

РИМ. — Тут почалася розправа проти кількох чільних фашистських провідників, яку за те названо судом над фашистською заграничною політикою уряду. На лаві обвинувачених засідають між іншими генерал Марк Роата; Фульвіо Сувіч, що був фашистським амбасадором у Вашингтоні; та Франческо Якомоні, що був губернатором Албанії.

ЗАСУДЖЕНІ ЖИДІВСЬКІ ВБИЙНИКИ ПРОСЯТЬ ПОМИЛУВАННЯ

КАЙРО. — Два молоді жидівські націоналісти, що були засуджені судом на смерть за вбивство лорда Мойна та його шофера просили короля Юрія за помилування. Коли єгипетський військовий суд оголошував присуд смерті, суду стерегли надзвичайні сили поліції перед можливими демонстраціями. По прочитанню присуду засуджених відведено до суду в відкритім троку під сторожею двадцяти воїків. Найвищий суддя, що мав порішити відклик засуджених, дістав загрозу, що на випадок відкинення помилування, його вб'ють. Він усетакі спротив відкинув.

ДАЛЬШІ АРЕШТИ В ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ. — Поліція арештувала Шарля Спінаса, бувшого соціалістичного міністра в кабінеті Леона Блюма 1936. року. Закидують йому організування ново-соціалістичної партії, що мала співпрацювати з Петеном. Він має 52 літ. Скривався досі в Парижі.

У місті Ліоні має цього тижня початися розправа проти Шарля Мораса, що був довгий час редактором монархістичного часопису „Аксіон Франсез“, та мав широкі зв'язки в Віші-ським режимі. Він називав себе апостолом „інтегрального націоналізму“ й мав великий вплив серед молоді, головню середньої класи.

БІЛЬШІСТЬ ПАРИЖАН ЗА АЛІАНС ФРАНЦІЇ З БРИТАНІЄЮ Й АМЕРИКОЮ

ПАРИЖ. — Французький Інститут Публічної Опінії, що веде свою роботу за взірцями, виробленими американцем Галопом, переконався, що 58% парижан стоїть за аліанс Франції з Америкою й Британією. 11% парижан стоїть аз повне злізяття Франції з Британською Імперією. Якби тепер прийшло в Франції до виборів, найбільше голосів дістали би соціалісти. Друга щодо сили партія це комуністи, третя радикально-соціалістична.

МАБУТЬ БУЛА ПРИЗНАЧЕНА ДЛЯ БОМБАРДУВАННЯ ЛОНДОНУ. — Ось ту величезну бомбу, що її бачимо перед собою, знайшли британські війська на західно-європейському фронті. Відступаючі німці не мали ашу її знищити. Як догадуються, то вона була призначена для бомбардування Лондону. Важила 2,000 фунтів.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАНЯЛА ІНСТЕРБУРГ І АЛЛЕНШТАЙН У СХІДНІЙ ПРУСІЇ

ЛОНДОН. — Червона Армія йде далі нестримно на захід і в вівторок ранком була вже на віддалі яких 150 миль від німецької столиці Берліна, себто на половині дороги між Берліном та вихідною лінією со-ветської офензиви.

Останній комунікат у Москві, сповіщаючи останні советські перемоги, що посунули Червону Армію на 165 миль від Берліна, говорив, що для Німеччини прийшла рішачою година. Сталін приказав на честь цих перемог віддати з московських гармат 19,508 салів.

Атакуючи на 800 миль широкім фронті, кожна з червоних армій посунулася за день поважно вперед. Найбільше перемог добули армії в Східній Пруссії, де деякі знавці ждали німецької контрфензиви на російське крило. Як справи виглядають тепер, така німецька офензива неможлива, а всій німецькій армії в Східній Пруссії грозить оточення. Червона Армія заняла Інстербург, Алленштайн, Остероде й Дойч Ейлау.

Дещо на полудне, вже в північній Польщі, Червона Армія добила неменшої перемоги, пішовши поза Гнезно, 28 миль від Познаня. На цьому секторі Червона Армія находилася в вівторок ранком на віддалі 165 миль від Берліна.

На Шлеску советські війська заняли Карльсруге та Грос Штерліц, перерізуючи цим залізницю Бойтен-Бреслав. Тут вони загрожують самій столиці Шлеску, Браславови, котрий має велике промислове значіння.

Тільки на одній Мадярщині німці могли похвалитися яким-таким доспихом; кажуть, що вони добули назад від Червоної Армії Шекелсфегервар, під Будапештом.

„НІМЦІ ПОКЛАДАЮТЬ СВОЇ НАДІЇ ПЕРЕМОГІ НА ЧУДО.“

ЛОНДОН. — Націстичний провід ззиває знову кожного німця, що тільки вміє стріляти, до такої фанатичної оборони „святої німецької землі“, щоби цей фанатизм створив чудо, яке одинок може здержати большевицьку навалу від Берліна. Провід закликає німців усіми способами стояти твердо й не-подаватися. Берлінське радіо одначе подало комунікат генерального штабу, що його комунікати не можуть виявляти міст та сіл, де російські війська проломали німецькі лінії.

Генеральний штаб со свого боку каже німцям покладати на свій провід надію, що він потрафить дати собі раду з цєю кризою, як це він давав собі раду все в минулому. Військові радіа со свого боку закликають німців приступити до святої боротьби за свободу. „Хай будуть прокляті наші вороги“, говорив один заповідач. „Ця бездушна, звірська, подавляюча навала мусить бути здержана за всяку ціну“. З радіових закликів видно виразно, що Німеччина попадає в гістерію.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛЕТУНИ РОЗБИЛИ НІМЦЯМ 3,000 ВОЗІВ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Німецькі війська, відступаючи з Арденів, поцілило катастрофальне нещастя. Над цілим цим фронтом настала гарна погода, завдяки чому американські літаки могли вдарити по німцям цілою своєю силою. За одну добу доконали боеві бомбовики Девятої Повітряної Сили 3,000 вилетів та ними розбили в дребязки струї німецьких возів, що везли матеріали назад у напрямі Райху. Понад 3,000 засобів перевозу, в тому числі 127 повзів, встелило дороги на фронт.

На північній частині західного фронту британські війська наближаються до Гайнсбергу, залізничного центру над рікою Руром. На полудне французи відбивали протиатаки німців та врізувалися глибше в німецькі лінії під Кольмаром.

НАСТУП НА ЛЮСОНІ

ПЕРЛ ГАРБОР. — Американські війська на філіппинським острові Люсоні находяться вже несповня 8 миль від летнища Кларка та 54 милі від філіппинської столиці Маніли. Головну офензиву на Манілу ведеться з Тарлаку. Інші відділи дійшли до Інфанти, над заливом Дасола, на дорозі до Батаану. Посунулися теж американські лінії на інших відтинках.

НОВА ПЕРЕМОГА ЛІТАКІВ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Літаки з пацифічної фльоти знищили японця 140 літаків, ушкодили сотку й побили їм кораблі, доки, летнища й промислові фабрики на острові Формозі та на околичних островах.

У цих боях ушкоджено поважно один наш корабель; наші втрати в літаках були незначні.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 10, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Попереднє число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число в суботу (з англійською частинкою):		Saturday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Address: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ХТО В СЛУЖБІ НЕБУВАЄ, ТОЙ ГОРЯ НЕВИДАЄ

Уже вдруге говорять лондонські донесення про клопоти чеськословацького уряду з Карпатською Україною. З того, що вже вдруге справу порушують, видно, що ці клопоти вважається чимось гідним заміту.

І справді як їх не вважати замітним, коли чеськословацький уряд тепер властиво впливає на чисту воду з справою своїх підкарпатських посістей. З Карпатської України німці і мадяри уже прогнали. Мадярский тимчасовий уряд у Дебрецені зрікся всіх земель, які він забрав від Чехословаччини, отже й Карпатської України. Права Чехословаччини до всіх земель, якими він правив до німецької окупації, признають Об'єднані Держави. Здавалося, що власне тепер справа Карпатської України для Чехословаччини мала би стояти як тільки можливо найкраще. Для чеських урядовців — просто сідай на літак і їдь відразу на посаду до Ужгорода, чи Мукачева, чи Хусту.

Аж тут виринули труднощі. Замість їхати до Ужгорода, чеськословацькі урядники в Лондоні марнують час на пояснення газетарам, на вияви здивувань, розчаровань. Дивуються саме, що українське населення Карпатської України почало піднімати думку, чи йому взагалі порадиш вертатися до Чехословаччини. Чеськословацьку Раду в Лондоні покинув д-р Цібере, представник українців, та поїхав проти бажання чеськословацького уряду в Москву й звідти підносить думку, що Карпатська Україна має бути прилучена до совєтської України. Чеськословацький уряд протестує до Москви, котра пред'являє підписала з іншими Алянтами заяву, що Чехословаччина має дістати назад усі краї перед війни. Москва плечима здвигає: так вона це обіцяла, і вона того держиться, але що ж вона на це зробить, коли самі люди цю справу підносять? Чейже хусткою людям роту не зав'язати. Чеськословацький уряд укліно справляє Москву: що нарід говорить, це одно, алеж тут киявське радіо собі таке говорить. Так, Москва каже, що Київ говорить, а Київ це „самостійна радянська Україна". Хотіли би лондонські чехи сказати, що Україна залежна від Москви, але чи може це тепер Бенеш сказати?

Міг би Бенеш це сказати, якби рішився зірвати з Москвою. Та він поклався в справі вдержання своєї держави якраз на Москву. Він перший робив з Совєтським Союзом пакт забезпечення. Тому Москва ждала, що тепер Бенеш зрозуміє свій обов'язок і визнасть негайно люблінський комітет тимчасовим урядом. Бенеш готов визнати, та не хотів наражати Рузвельта й Чорчила. Мовляв, не може вириватися наперед Вашингтон і Лондон. Та Москва видно на справу дивиться інакше: що Прага то не Вашингтон і не Лондон, і що Бенеш то не Рузвельт і не Чорчил. Як Словачина здалася на Москву щодо забезпечення своєї незалежності, то вона повинна розумітися на річі, до чого вона зобов'язана. І як Бенеш цього не розуміє, то Москва найде таких, що зрозуміють.

За тривалий мир і перемогу демократії

В часі, коли світова демократія виставлена на найбільшу пробу, відбулися в нашому краю президіальні вибори. І відбулися цілком так, як відбувалися минулими разами, та з вислідом, що не був інакшим, як бував давніше в подібних випадках. Хіба, що перервано американську традицію з цього боку, що маємо президента, що вже урядувачетвертим наворотом. Та й те останнє є головно вислідом того, що ми опинилися у такій найбільшій війні, яку тільки знає людська історія. Тому вже сам самозахочувачий інстинкт не каже в таких обставинах міняти без потреби особу, що знає краще ніж хто другий всі „входи і виходи" з того положення, в якому ми находимось. Ось це, як нам здається, є і те, що заважає на повніший вибори Френкліна Д. Рузвельта президентом нашої держави.

Та якби не було, маємо „нового" президента, що вже обняв уряд і знов присягнув вірно держатися нашої конституції та тих ідеалів, яких вона є висловом. У такій хвилині всі ми — є з нашим президентом. Всі ми бажимо йому витримати на своєму становищі в здоров'я і силі, а того треба, щоб могли видержати той тягар, що тепер спадає на нашого президента і уряд. А цей тягар такий великий, що тяжкого годі собі й в уяві представити.

Наш президент має у руках владу найсильнішого краю в світі. Краю, що заважив уже на висліді війни і долі світа. Краю, що вирвав в Європі з рук Гітлера перемогу. Бож ніхто в Європі не був би в силі знищити Гітлера, якби Злучені Держави не були дали допомоги Англії та Советам, а вкінці ще й не вислали мільйони своїх синів до Європи! Правда, війна ще не скінчена навіть в Європі. Та вислід її, коли іде про знищення Гітлера, уже певний. Іде тепер тільки про те, щоб той кінець війни в Європі надто не протягнувся і тим самим не коштував нас за багато непотрібних жертв. А це знов означає, що не може бути ні на хвилину ніяких ухилів в наших військових змаганнях на домашньому фронті. Принаймні так довго, поки не буде закінчення зброї в Європі. А доперва потім виявиться, скільки треба буде ще наших зусиль для розторощення японського паззліка. Та все те не міняє ваги осягів Злучених Держав, себто того, що вони вже доклали.

Наш президент підкреслює з нагоди своєї четвертої інавгурації, що ми тепер виставлені на найвищу пробу, якщо хочемо досягнути повну перемогу. А це відноситься до бою на фронтах, як і до бою при дипломатичних столах, до відповідальності за те, що й там станеться. Тому саме дав нам президент до розуміння, що як осягнемо воєнну перемогу, то перед нами стоять ще довгі роки нових змагань, щоб довести світ до чесного й справедливого замирення, щоб завести в світі тривалий мир. А президент нас закликає своєю присягою, що він боронитиме наших демократичних ідеалів; всюди, де він буде виступати від імені нашої держави.

Нема і не може бути двох думок щодо того, коли іде про демократичні ідеали, щоб нам можна було помагати будувати такий лад у світі, який був би опертий на тиранії, на знищенні особистої свободи людини, на каторжній роботі, концентраційних таборах, чимось подібним. Наш президент теж не відрікся Чотирьох Свобід, які проголосив, ні принципів Атлантийського Чарту. Хоч ні одно, ні друге, не є законом, але дух їх, а то й деякі постанови, є в інших наших законах та міжнародних договорах, що вже нас зобов'язують.

Та здійснити це все, буде надзвичайно важко. І ледви, чи це вдасться президенту Рузвельтові навіть упродовж тих чотирьох років, що є перед ним. Тому, може й маючи це на думці, президент підкреслює у своїй інавгураційній промові, що забере роки, дуже багато часу, заки вдасться покласти дійсні основи під справедливий, чесний і тривалий мир.

Ось ті речі треба мати на увазі, коли тепер роздумуємо над тим усім, що діється у міжнародному світі, зокрема в Європі. Бо на перший погляд, коли переходити від слів та ідеалів до дійсності, то тяжко додати в тому, що діється в Європі — підвалини під крах життя. Правда, одне лихо там добираємо в такий спосіб, що з нацизму цілком певно й сліду не стане, але що виростає на його місці?

Та проте добре памятаймо, що всі ті сумніви, що є в кожного з нас, є цілком певно і в президента нашої держави. І в нього цілком певно й те саме бажання, щоби перемога демократії, як ми її розуміємо, і як він її окреслив своїми Чотирма Свободами. Ось тому ми тільки можемо нині висказати побажання, щоб наш президент упродовж своєї нової каденції таки здійснив те, що він сам від імені нас усіх проголосив.

Знаємо, що це буде тяжко

Бюрові робітники та їх недомагання

Бюровий робітник, біло-ковнірцевий робітник, умовий працівник, учитель, дрібний урядовець, службовець-клерк, дівчина, що сповняє секретарську працю, дівчина, що працює в кранниці, стенографістка, телефонічна операторка, архітекти-інженери, рисувальники, дрогеристи-антикари, поштові сортирники листів, суспільні робітники, залізничники різного калібру — це ті й ім подібні, про котрих хочемо тут говорити.

Читаємо нераз оголошення, що якийсь там воєнне підприємство потребує столаря чи теслі із платнею 500 доларів на місяць. У початках війни такі оголошення були навіть дуже часті. Тому і не диво, що д-р Доналд Душайн, із Краєвого Педагогічного Товариства, сказав на зібранні біло-ковнірцевих робітників у Вашингтоні, що учителі в південних степах покидають свої заняття просто тому, що вони не можуть дістати більшої платні, як 700 доларів на рік, з чим ніяк не хочуть погодитись, знаючи, скільки тепер платять за іншу працю.

Департамент праці нараховує, що в Злучених Державах є 11 мільйонів таких бюрових чи там біло-ковнірцевих робітників найрізноманітнішого роду, які не злучені в ніяку спільну організацію, чи там юнію, і хоч сповняють важні суспільні завдання, мають плату нижчу від найпосліднішого фізичного робітника. Та найгірше те, що не можуть ніяк добитися підвишки плати, бо ніхто з них не постоїть.

Здійснити, дуже тяжко, та що це забере багато часу і викличе багато непорозумінь, а то й конфліктів. Але це є те, з чим ми пішли до цієї війни і до чого ми зобов'язалися перед своїм власним народом і народами світу. Це є те, що вже стало частиною історії Америки і світа. Це є те, що є чесне, справедливе, поступове і людське. І тому саме воно мусить увійти в основи світового замирення і бути всіми прийняте і всіми виконає.

Щоб так сталося, це належить до обов'язку нашого президента та уряду. Вони мають цього держатися, а ми маємо й у тому попіратися.

Важні це обов'язки для президента, уряду і цілого американського народу! Всі ми виставлені тепер саме через те й на небувалу в світі важку пробу. Та відвороту нема. Ми мусимо перемогти ворогів на полі бою, а потім мусимо перемогти мирними засобами теж і ворогів чесного і справедливого замирення в світі, ворогів свободи.

Подібний стан, нагадують тепер, був у Німеччині перед приходом Гітлера до влади. Фізичні чи там промислові робітники, хоч і не діставали високої плати, але мали стільки, що могли сяк-так вижити. Та інакше було з умовними робітниками. Вислід цього був такий, що як лише трапилася нагода, що нацистська партія обіцяла їм забезпечити існування при державній роботі, вони кинулися до Гітлерових закликів як до дошки рятунку. У такий спосіб, на карках інтелігенції, зросла сила нацизму, що принесла загибель цілому німецькому народові, зокрема інтелігенції.

В Америці було досі мало спроб прийти з допомогою бюровим робітникам. Головно тому, що вони не прихильні до одного заняття, а готові працювати в кожного, хто їм дасть працю, безогляду на фахове вишколення. Своєю інтелігенцією вони надаються до більшого числа робіт і тому не можуть створити одної фахової юнії, яка могла б погрозити хоч би страйком.

Умові робітників, як і мають свої організації, то це фахові організації, які дають їм спроби набирати більшої науки та досвіду в праці. Так маємо братства Техніків, Хеміків, Інженерів, Мунісипальних Робітників... Теж і при допомозі таких організацій щось дається роботи для поліпшення матеріальної долі умовних робітників. Але та поміч в більшій частині полягає в тому, що члени вчаться, як прожити найменшим коштом, як заощадити на цім або на тім.

Так є, що бюрові робітники чи там службовці стали предметом визиску. І то тому, що не являються масами у робітничо-фабричних, не беруть участі у масових демонстраціях, не вміють голосно кричати на зібраннях, шануючи свою науку та життєвий досвід, а найбільше через те, що самі не знають, як властиво їм зорганізуватися та від кого домагатися поправки своєї долі. Через те визискують їх з усіх боків — як капіталісти, так і не-капіталісти. Одні й другі глядять на умовних робітників як на безпомічних нездарів. А вже трагікомічне то це, що їх ще з насмішкою називають „панамі", чи і завидують їм їхнього становища ніби за те, що вони мають освіту і „лекше" працюють.

Оці й подібні настрої можна почути на зібранні. Краєвої Конференції Біло-ковнірцевих Працівників, скликаний до готелю Мейфлавер у Вашингтоні в понеділок 15. січня 6. р.

Ініціативу до скликання такої конференції дав Філіп Морей та інші урядовці з

Конгресу Промислових Організацій (CIO). У конференції взяли участь члени 35 різних організацій, між ними й кількох юній. Отже були там заступлені такі організації, як: Краєвий Союз Принципалів Другостепенних Шкіл, Американське Товариство Цивільних Інженерів, Американське Медичне Товариство, Американське Товариство Наукових Працівників, Краєве Педагогічне Товариство. Вони обговорювали способи організації для осягнення підвишки платні, а говорили також і про політику.

Очевидно, що не багато надій можна покласти на успіхи з такої конференції. Самий Морей стверджує, що білоковнірцеві робітники більше говорять про свої болі, ніж про змагання. Але замітне те, що директор організації зі CIO, Алєн С. Гейвуд, який є делегатом на світову робітничу конференцію в Лондоні, заявив, що „CIO рішучо зорганізує всіх біло-ковнірцевих робітників, як тільки вони схочуть бути зорганізовані!"

ЧОТИРИ ПРОСЬБИ ДО АМЕРИКАНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Уряд звертається до американського громадянства з наступною проською:

Знищити всі уневажнені пайкові значки, бо уживаючи їх, ви переступаєте пайкові регуляційні постанови.

Уряд просить громадянство зложити для американської торговельної флотії 100,000 книжок. Читаючи книжки, моряки забувають за „ворожі торпеди" і за те, що їх „супроводить конвой".

Далі уряд хоче, щоби ви голосились, як „прайс пенєр асистент"; до цього треба зарезервувати 50,000 людей, які мали б помагати відвернути інфляцію і адекватувати нормальні ціни прожитку.

Уряд звертається до вас не покидати воєнної праці і старатися збільшити продукцію воєнних засобів для наших хлопців на воєнних фронтах. — OBI.

ЗУЖИВАННЯ ВУГЛЯ Є БІЛЬШЕ НІЖ ПРОДУКЦІЯ

Адміністратор опалу, Геролд Л. Ікес, сказав, що з початком нового року зуживання м'якого вугля перевищило продукцію.

Ікес сказав, що на основі обрахунку зуживання вугля перевищило продукцію на 11-500,000 тонн. В грудні минулого року різниця між зуживанням і продукцією вугля була така велика, якої вже давно не було. — OBI.

ОЛ. ЛУТОВИЧ.

Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трильоті „Огнем і Кров'ю"

117)

Микола II. і генерали з Паволоцьким привіталися. Він станув по присисам обіч, так, що голова його расовика рівнялася з стременом Брусілова. Адютант і штандартний прилучилися до почоту. Трухцем гнав з рапортом короткий Богородицький від ніжинців. Поглянувши на старого товстого, потому на плечистого але стрункого Паволоцького, англядаючию багато молодим від своїх літ, Брусілов мимоволі усміхнувся кінцями вусів. Душив усмішку під лохматими настобурченими вусами Каледін, людина вічно похмура. Завало то кумедно

бі, він будив у старшин-українців спомини про героїчне минуле, обіргав давні традиції...

Підіждали ближче. Поляк притавив дух, заверм. Якимсь байдужим голосом цар поздоровив:

— Здорово чернигівські гусари!

Здоров'я бажаєм Ваше Імператорське Величство! — ахнув полк.

Кавалькада почувалася по-здоровити ніжинців. Вернувшись, почала обізд сотених лав чернигівців. Цар не уважав обводив невеликими сивооловими очима зпід настобурчених брів гусарські ряди, десь не десь запитав Георгієвського кавалера, за що держав хрест, де бував в боях, і проїздив далі. Брусілов і Каледін розглядали гусарів зацікавлено, мали не одне їх запитати, але... Військова етика не дозволяла цікавитись тим, чим не зацікавився цар.

Обіхавши увесь полк, знов повернувшись до ніжинців. Врешті підіхали до групи штабових старшин — підполковників, що стояли поперед оркестри обох полків. У цій групі побачили „возсідуючого" на високому Мишиці малого Олега Паволоцького. Цар байдужо ховзнув по ньому зором, може навіть хлопця не завваживши. Брусілов потиху спитав Паволоцького:

— Ви не звідки набути такого маленького гусара? Хлопець добре в сідлі тримається.

Це мій син, ваше високопревосходительство, — Паволоцький пояснив також потиху.

Цар з генералами станув з боку. Брусілов поманив хлопця. Той підіхав.

— Добре хлопче на коні сидиш... Яке тебе зовуть?

— Олег Володимирович Паволоцький! — голосно відповів хлопець, радий зверненій на нього увазі. — А як вас зо-

вуть, я знаю... Брусілов, Олексій Олексієвич!

На хлопця мову оглянувся з переду цар. Здавалося, усміхався у рудаву бороду, бодай очі його набрали трохи життя і лагідності. Певно, гдав у тих хвилях свого сина-каліку. Брусілов уваги на оглядання царя не звернув. Видно розмова з хлопцем його бавила. Сказав ніби сердито:

— Подумаєш! Брусілов, Олексій Олексієвич... Не по формі відповів, Олег Володимирович! Раз ти вбрався, брате, в однострій чернигівського гусара, то й знати повинен, що мене це якось інакше воцяють кличе. Не мусиш кричати так дзвінко — Брусілов, Олексій Олексієвич.

Хлопець зніякомів: — Вибачайте, ваше високопревосходительство, я і те знаю, — пробачувався поважно. — Вас зовуть головокомандуючий південно-західним фронтом, генерал кавалерії, Брусілов. По моему, Олексій Олексієвич

Брусілов таки краще. Генералів кавалерії, артилерії, інфантерії, ніженіргенералів є а е. А от Олексій Олексієвич Брусілових — тільки ви один.

— З тебе бо й філософ, Олег Володимирович! — сказав розбавлений головокомандуючий. Каледін прислухався розмові показував докирливо головою, та лохматі вуса порушувалися від усмішків. Паволоцькому — батькові було знов не до сина. Полки готувалися до церемонійного маршу. Роздільно й голосно, наче в рупор, підполковник Немирнич викрикував слова команди:

— Полк, позір! До церемонійного маршу! По ескадронам! Лавами! На звичайну дистанцію! Рівнання вправо! Шефський ескадрон!

Команду повторювали ескадронні командири. Почулася команда Немирничого заступника в першому ескадроні: — Шефський ескадрон кро-

ком ма-а-а-рш!

У тім же менті трубачі загнали полковий марш. Перший ескадрон рушив лавою. З ним у віддалі п'ятьох кіної дистанції один від одного рушили далі ескадрони і команди. Рівно, струною йшли коні, в такт ходу мірно показувалися їдці в сідлах. Сріблом переливалися клинки старшинських шабел, ордери й медалі на грудях трохи не кожного гусара. Над кожним ескадроном здіймалася густа лінія списів. Сигнал шабелю від Паволоцького — і лави полку рушили бігом, зближуючись до групи з рудобородим полковником на чолі. Він щось шепче. Обіч стоять старі генерали і молодий підполковник Паволоцький, з сумно-задуманими очима й суворими обличчями. Кожний думає своє, дивлячись на пробігаючі лави. Сьогодні маршують, а може завтра не одного з них покриє холодна земля Волинського Полісся. (Дальше буде).

Галицька церковна митрополія перед 200 роками

Манастирі, семінарії, братства.

У моїй єпископії — як згадує даліше в своїх письмах до папи львівський єпископ Лев Шептицький в 1761 р. — є багато мужеських манастирів св. Василя Великого, які від року 1739 мають провінціалів за своїх настоятелів, та ледви у 12 обителях знаходиться таке число монахів, як цього вимагають св. канони, видані декретом папи Бенедикта XIV. в 1744 році. І хоч деякі такі манастирі відповідно до вимог цього декрету, вже знесені і прилучені до звичайних парафій, а монахи приділені на поміч світським священикам, то однак остається ще багато таких манастирів, які за строгим приказом Апостольської столиці повинні бути знесені. Між манастирями є два „опаштва“ (ігуменії); перше є в Уневі (коло Перемишляна), крєоване со старинного маєтку єпископської церкви королем Жигмунтом Августом, а тепер присвоєне Отцями Василянцями. За цей маєток я маю ще розпочати жалобу. Друге є в городі Жовків, заложене при церкві ще світлим князем Радивилом, гетьманом Великого Князівства Литовського. Ця церква як була від самого початку світська, парафіяльна, так і до сї є парафіяльною. Абат (ігумен) має бути настановлений парохом від єпископа. Так і сьогоднішній перший ігумен Преч. о. Йосафат Висоцький, дістав назначення на пароха від мене із засторогою і за збереженням права належного єпископом для настановлення парохів. Я потвердив це право при назначуванні згаданого ігумена.

Багато манастирських священиків управляють парафіями і ведуть духовну паству не на підставі первісного заложєння, а на підставі звичаю. Ці звичаї часто вже задоволені найбільше тим, що за мої попередників діставали чини генеральних вікаріїв (намісників) і судили і так в єпархії мали владу над світським духовенством. Колиж покінчено звичай допускати монахів до обовязків судейських та на становища намісників, від тоді світські духовні почали домагалися до себе в достоїнствах першечства над монахами. Кількакратно з такого стану приходило до згіршаючих спорів.

Понад те знаходиться ще тепер на Покуття єдиний мужеський схизматичський манастир, званий Скит, який остає під опікою Росії і Молдавії. Він певно приступив би до Унії, колиб дістав подібні доходи, які має від згаданих володарів.

Є ще також б манастирів монахинь чину св. Василя Великого, без манастирської кляззури і без маєтку. Монахині в них живуть не спільним монашим життям, а стараються заробити на прожиток тим, що працюють, білять і продають нитки на бідних, що перебувають в і в той спосіб заробляють на себе. Тепер уже не приймають до іскуса (новіціату) нікого, хто не має віна, як це приписано Синодом Замостьським.

ПОВІДОМЛЕННЯ

в справі вибору делегатів по тих відділах У. Н. Союзу, які мають менше як 35 членів.

Статут У. Н. Союзу постановляє, що кожний відділ, який має менше як 35 членів, може злучитися з іншим відділом, який має також менше як 35 членів, і коли обидва злучені відділи відносно вибору делегата мають разом 35 або більше членів, але менше як 50, тоді вони матимуть право на вибір одного делегата з одним голосом. Однак, коли оба злучені відділи матимуть 50 або більше членів, тоді вибраний ними делегат є управлений до двох голосів.

Щоби приступити до вибору делегата, такі відділи повинні насамперед перевести на своїх зборах ухвали щодо злучки з іншими відділами. Опісля ті два відділи, що постановили злучитися, повинні спільно відбутися збори й на тих зборах вибрати делегата й заступника. Делегатом на таких зборах буде вибраний той, хто отримає більшість голосів присутніх голосуючих членів, без ріжниць, в котрому зі злучених відділів він є членом.

Коли ті два відділи, що мають злучитися, знаходяться далеко один від одного, так, що не можуть відбутися спільних зборів у справі вибору делегата, то в такому випадку, якщо вони інакше не уможовлять, відділові, що має більше чистого членів, прислугує право на делегата, а відділові з меншим числом членів право на заступника делегата.

Ті всі відділи, які приймуть до спільного порозуміння в справі вибору делегатів і їх заступників, повинні якнайшкоре повідомити про те головну канцелярію, а головна канцелярія вишле зараз потрібні друку на повноважності.

Щоб уможовити спільне порозуміння між тими відділами, що не мають 35 членів, понижче подаємо імена секретарів тих відділів, їх адреси, число відділу та число членів у тих поодиноких відділах.

Відділ	Число членів	Ім'я і адреса секретаря:
4	32	Wasył Hlywa, 215 Warren St., Jersey City 2, N. J.
6	17	Andrew Wolk, 417 Warburton Ave., Hastings on Hudson, N. Y.
14	15	Michael Otrok, 363 Morris Ave., Newark, N. J.
15	5	Mrs. Mary Plack, McIntyre, Pa.
17	30	Michael Pletchey, 213 Patterson Ave., Duquesne, Pa.
19	8	John Yaworsky, R.D. No. 6, Homer City, Pa.
26	12	Frank Magun, P. O. Box 25, Tams, W. Va.
27	27	Jacob Gural, 45 E. Cedar St., Livingston, N. J.
32	17	Wasil Bordinck, Box 91, Forbes Road, Pa.
34	30	Mary Ustan, 2522 Mayfield Ave., Ambridge, Pa.
35	21	Andrew Zazulak, 1856 E. Orless St., Philadelphia, Pa.
40	15	Madelyn Witkowski, 1431 E. 7th St., Erie, Pa.
41	21	Michael Terpko, 121 14th St., Jeannette, Pa.
43	29	Harry Kowal, 62 Omega St., Jeannette, Pa.
46	14	Stephen Matechak, 120 2nd Ave., New York 3, N. Y.
48	28	Alex Mazyla, 99 Spruce St., Wilkes Barre, Pa.
49	29	Nicholas Yurechkiw, 239 Franklin Ave., Toronto 9, Ont., Canada
51	34	John Ewanick, Main St., Rural Valley, Pa.
60	22	Frank Marciniowsky, Box 105, Lundys Lane, Pa.
68	11	George Lesniak, 4206 Indiana Blvd., E. Chicago, Ind.
72	33	Victoria Lukas, 431 Bank St., Titusville, Pa.
74	33	Jennie Kuch, R.D. 6, Box 36, Cascade St., New Castle, Pa.
79	12	Pelagia Serebnynska, R.D. Box 39, Broadalbin, N. Y.
88	5	Mary Holodinsky, R.F.D. No. 2, Warwick, N. Y.
89	30	Harry Tymus, 41 Vine Alley St., Etna 23, Pa.
92	8	Gabriel Pelech, 8112 N. Druid Ave., Portland, Ore.
93	32	Philip Penkowsky, 43 East Ave., Pawtucket, R. I.
95	29	Tymko Huryn, Penn St., Bath, Pa.
101	24	Peter Slawnyk, Export, Pa.
107	28	John Metechuk, 1218 169th St., Hammond, Ind.
110	9	Andrew Bielawicki, 103 18th St., Vandegrift, Pa.
111	14	Oleksa Bernadsky, 1015 Wavack Ave., Joliet, Ill.
113	33	John Shafran, 316 Owens Ave., Derry, Pa.
115	19	Mary Skubiak, 1824 Edward Ave., N.E., Canton, O.
119	32	Mary Bilan, 193 Reed Ave., Campbell, Ohio.
122	17	Karol Sidzinsky, 1 W. Summer St., Taunton, Mass.
128	29	Michael Diduch, 251 E. Berkley St., Clifton Heights, Pa.
129	16	Michael Jarsky, 146-22 22 Ave., Wither, Ont., L.L.N.Y.
131	7	Anna Ilkwi, 1405 9th St., Muskegon Heights 54, Mich.
141	32	Anastasia Yakima, 1026 Shadowlawn Dr., Inkster, Mich.
144	34	Michael Fedysky, 721 Aschbald St., Scranton, Pa.
148	31	Fewronia Bilenki, 1403 Decatin St., Baltimore, Md.
152	31	John Bakum, 77 Canfield St., Irvington, N. J.
153	4	Andrew Dunda, 212 Lincoln Ave., Canonsburg, Pa.
154	19	Alex Fryncko, 75 Coal Street, P. O. Box 131, Glen Lyon, Pa.
157	17	John Zwaryk, 311 Bowman St., Wilkes Barre, Pa.
162	23	John Wasyliv, 335 So. Main St., Scranton, Pa.
166	23	Demetrio Sotzyron, 174 Rowland St., Pottstown, Pa.
169	19	Paul Gazydy, 33 Broad St., Pringle, Kingston, Pa.
172	30	Michael Moroz, Malapardis Rd., Whippany, N. J.
174	18	Andrew Sawran, Fuckle Ave., R.D. 1, Oxford, N. J.
184	12	Wasył Gadzulk, 248 First Ave., New York 3, N. Y.
186	29	Julia Bovolack, 78 So. Tamaqua St., McAdoo, Pa.
188	28	Theodore Charlton, Durhamville, N. Y.
190	18	Atanazy Kusz, 325 Main St., Peoria, Ill.
194	29	Stephen Hnatyshyn, 350 W. 41st St., New York City
195	26	Andrew Behuniak, 625 Harrison Ave., Peekskill, N.Y.
196	25	John Marusyn, 59 Roselle Ave., Newark, N. J.
197	14	Steve Kosteki, 1102 State St., Madison, Ill.
198	16	Anna Sydorak, 18 King St., Port Jervis, N. Y.
201	29	Roman Tenetylo, 276 E. High St., Coaldale, Pa.
202	24	Mary Zanolwick, 8 Guilfoill Ave., Auburn, N. Y.
203	19	Mary Romanow, 8245 Carlin St., Detroit, Mich.
205	13	Paul Krepich, 141 Franklin Ave., Palmerton, Pa.
208	13	Jacob Stadnir, 1210 Foxster St., Scranton, Pa.
209	33	Joseph Ginda, 72 Leick Ave., Carteret, N. J.
214	18	Peter Cherwoniak, 1012 W. 32nd St., Chicago, Ill.
215	25	Elias Nazar, 206 East Ave., Hornell, N. Y.
216	29	Katherine Shemerdiak, 11426 So. Forest Ave., Chicago, Ill.
222	28	Helen Bilick, 656 W. 117th St., Chicago, Ill.
224	20	Joseph Ercha, 69 Tremont St., Salem, Mass.
225	13	Onufry Kopach, Box 413, Desloge, Mo.
227	30	Peter Saupp, P. O. Box No. 8, Smith Mill, Pa.
231	17	George Litwinetz, 136 E. Garibaldi Ave., Nesquehoning, Pa.
233	24	Mrs. Helen Mager, 2505 E. 33rd St., Lorain, Ohio
240	11	Paul Wovchuck, 226 Fabay Pl., Newark, N. J.
241	13	John Prashkewich, R.D. Box 213, Belfonte, Pa.
244	20	Mary Krehel, Box 823, Spangler, Pa.
249	6	Emil Zytkeiwicz, R.F.D. 1, Box 116, Coscob, Conn.
255	32	Wasył Switney, 305 4th St., West Newton, Pa.
256	34	Theodore Nawrocky, Mattituck, New York
257	20	Stepien Fedowicz, 313 Woodward St., Jersey City, N.J.
258	22	Wasył Holowacky, Box 113, Houtzdale, Pa.
261	25	Mary Gulda, 251 Blk Horse Pike, Williamstown, N. J.
263	32	William Lobur, 462 Broadwell Ave., Fulton, N. Y.
265	32	Joseph Koclubka, Box 293, Minersville, Pa.
269	14	Stephen Sokilowsky, 1538 Jay St., Rochester, 11, N.Y.
273	9	Amelia Medwid, 4115 McColloch St., Wheeling, W. Va.
278	17	Sam Turchin, 472 Madison St., Wilkes Barre, Pa.
279	17	Nicholas Olenchuk, 735 Blue Ave., Zanesville, Ohio
282	18	Katherine Lukach, 835 No. Penna Ave., Wilkes Barre, Pa.
285	11	Nicholas Zabych, 1016 Walnut St., Farrell, Pa.
289	24	William Hussar, 291 Hudson Ave., Rochester 5, N.Y.
294	28	Jacob Saley, 1208 Kline Pl., Rahway, N. J.
297	11	Joseph Selestat, Hastings, Pa.
302	8	John Sherson, 1208 Railroad, Jackson, Mich.
306	24	Andrew Andrijew, 19 E. Price St., Linden, N. J.
307	27	Nellie Arkatyn, R.D. 1, Box 252, Black Horse Pike, Williamstown, N. J.
309	21	Alexander Warian, 308 Florence St., Saginaw, Mich.
311	8	Olga Fedirko, 216 Cherry St., Jessup, Pa.
313	11	Rev. Sylvester Hrywnock, P. O. Box 107, Smithmill, Pa.
314	12	Mary Stetz, 522 Arthur St., Hazleton, Pa.
315	16	Paul Hawrylyw, 712 State St., Perth Amboy, N. J.
327	33	William Duschenchuk, Front St. & Merricks Ave., E. Hemstead, L. I., N. Y.

Відділ	Число членів	Ім'я і адреса секретаря:
328	12	Steve Wasylyszyn, R.F.D. No. 1, Box 76, Flemington, New Jersey
329	25	Julia Hawrylyak, Box 217, Lyndora, Pa.
337	9	Paul Semenkiv, 3311 Levertown Ave., Baltimore 24, Md.
340	10	Peter Olynuk, P. O. Box 355, Manchester, N. Y.
346	16	Nich Grenevich, 1129 Pierce St., Cary, Ind.
349	25	Nicholas Lisny, 131 So. 3rd Ave., Manville, N. J.
354	8	Sophie Wroblicky, 550-155th St., Harvey, Ill.
356	12	Anna Romanow, R.F.D. 1, Box 218, 8980 Yager Rd., Smith Creek, Mich.
360	13	Dmytro Marchuk, P. O. Box 713, Leechburg, Pa.
365	28	Michael Rudnianski, Box 34, Mahanoy Plane, Pa.
366	9	Peter Bachowsky, Box 28, Iselin, N. J.
368	18	John Pryhoda, 201 Boyden St., Woonsocket, R. I.
376	18	Michael Pirus, R.F.D. 1, Lublin, Wisc.
377	10	Yakim Migielicz, 2101 E. Elm, W. Franford, Ill.
378	25	Miss Nellie Zinick, 211 Lincoln Ave., Woodbine, N. J.
381	12	Michael Markewicz, 94 Edgewood St., Danbury, Conn.
382	14	Anna Zagibaylo, 303 N. Nice St., Frackville, Pa.
387	20	William Hircycha, 71 Chestnut St., Williamantic, Conn.
389	19	Anna Tesluk, R. 1, Yale, Mich.
391	27	Anne Chepil, 330 E. 15th St., New York 3, N. Y.
392	8	Max D. Paulisin, 1019 Pine St., Kemmerer, Wyo.
393	33	Michael Litwin, 221 E. 10th St., New York 3, N. Y.
394	8	Mary E. Tymoch, 389 Warhol Ave., Mahwah, N. J.
395	18	John Jacyszyn, 1843 Brunner St., Philadelphia, Pa.
401	24	Michael Lulka, Box 294, Sykesville, Pa.
402	14	John Sokolowsky, 1216 Grove St., Avoca, Pa.
403	30	Nicholas Dobransky, 413 Willow St., Olyphant, Pa.
404	21	Anna Maznick, 409 Garfield Ave., Olyphant, Pa.
408	18	Nicholas Chomko, 282 Railroad Ave., Scranton, Pa.
409	24	Elias Hryshko, 906 Throop St., Dunmore, Pa.
410	13	S. Markievich, 119 River St., Olyphant, Pa.
411	18	Thomas Trach, 1003 Main St., Old Forge, Pa.
412	11	Michael Tkatch, 77 Ridge St., P. O. Box 22, Glen Lyon, Pa.
415	24	Lillian Dybas, 9219 Woodlawn Ave., Chicago, Ill.
416	8	Antone Lenartowick, 431 Globe St., Fall River, Mass.
418	18	Michael Kozmoski, 205 Pine St., Naticoke, Pa.
419	7	Kay Makalus, 18 Liberty St., Newburgh, N. Y.
420	8	Mrs. D. K. Kordonowy, Box 651, Belfield, No. Dak.
422	22	Antoinette Swystun, 3720 N. 9th St., Philadelphia, Pa.
423	16	Stephen Shumeyko, 348 Boyden Ave., Maplewood, N.J.
424	9	John Onyschczak, 466 Fourth St., Plymouth, Pa.
425	12	William Kalinchuk, 124 S. Kensington Avenue, La Grange, Ill.
426	28	Miroslaw Komarnisky, 419 W. Center St., Centralia, Pa.
429	22	John Perkosky Jr., 1260 Birkbeck St., Freeland, Pa.
430	11	Mary Kostuk, 928 No. Locust St., Hazelton, Pa.
433	25	Konstanty Shynkar, 28 North St., West Islip, N. Y.
434	12	Paul Suchowsky, 5 Bushnell Pl., Norwich, Conn.
437	19	Helen Viscum, 1003 Valley Ave., Joliet, Ill.
438	21	Stephen Terlecky, 218 6th St., W. Easton, Pa.
442	23	Martin Sheska, 1832 Washington Ave., Northampton, Pa.
443	12	Ilko Boncion, Box 126, Rouyn, Que., Canada
444	24	John W. Koos, 7012 Michigan Ave., Detroit, Mich.
446	24	D. Fenick, 7 Wood St., Kirkland Lake, Ont., Canada
448	32	John Palat, 510 Panoast St., Dickson City, Pa.
450	7	Stephen Krul, 307 No. Holland Ave., Rankin, Pa.
451	15	Jeff Omelchenko, Rl, Grimsby, Ont., Canada
452	22	Mary Bilik, 4929 Melville Ave., E. Chicago, Ind.
453	26	Jacob Kowalechuk, 672 Queen St., W., Toronto 3, Ont., Canada
454	11	Stella Linda Furman, 18 Lewiston Ave., Blackstone, Mass.
456	16	William Workewich, 72 Columbus Ave., Timmins, Ont., Canada
460	11	John Dykun, 430 Ottaway Ave., London, Ont., Can.
461	23	George Demedchuk, 19 Ontario Rd., Crowland, Ont., Canada
462	15	Peter Evanez, 422 Allanburg, Rd., Thorold, So. Ont., Canada
463	18	Olga Rapko, 1808-A Victor St., St. Louis, Mo.
465	24	Joseph Diachyshyn, 240 10th Ave., Lachine, Que., Canada
466	20	George Kusma, 27 Buffalo St., Brantford, Ont., Can.
467	8	Michael Hladio, 619 Linden Ave., Johnstown, Pa.
468	9	Pete Samits, R.R. 1, Niagara on the Lake, Ont., Can.
470	3	John Lenyk, P. O. Box 1, Val D'Or, Que., Canada
472	16	John Fitisik, 209 Lawrence St., Rome, N. Y.
475	15	Catherine Boyko, 134 Holland Ave., Lackawanna, N.Y.
478	18	Walter Hodowansky, 388 Sumach St., Toronto, Ont., Canada

Головний Екзекутивний Комітет У. Н. Союзу.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Як вести працю на місяць? Відповідь на це дають наступну:

Нью Йорк, Н. Й.

В залученню пересилаю чек на \$10.00 як мою місячну жертву на поміч українським жертвам війни.

Радію, що і в нас створено власну нашу допомогову організацію, яка під впливом проведом здобуває собі загальне довіря нашого громадянства. І крди кожен знає дасть жертву — то наша організація виконає вложене на неї завдання. Хоч я не бизнесмен — але звичайний робітник, я рішив дати що місяця жертву в сумі \$10.00 і кличу других наших робітників, священиків, бизнесменів, щоб і вони це зробили — бо потреби нашого народу великі. Греки, поляки, жиди та другі народи складають великі суми. А ми? Ждемо хіба, що хтось за нас зробить. Коли триста тисяч греків в Злучених Державах зложили сім мільйонів доларів на поміч Греції, то чейже ми, українці яких нароховуєм не менше як 750,000, повинні зложити 10 мільйонів доларів.

Скаже дехто, що це фантазія. Ні не фантазія. Бо колиб кожна одиниця зложила свою жертву — то і 10 мільйонів не булоб тяжко зібрати.

Я складаю десять доларів кожного місяця і буду слідити, хто буде другим! Бажаю повного успіху у Вашій праці.

Я. Удич.

Сестрицтва св. Анни та молодечої Організації.

Бог помагав Вашій праці.

о. І. Шуховський, парох.

Джерзі Сіті, Н. Дж.

Щоби не бути позаду других, заслаю жертву одного долара. Хоч жертва не велика, але вірте — від широкого серця. Дай Боже за Новим Роком досягнути одного мільона.

Микола Горішний.

Когус, Н. Й.

В залученні вкладка в сумі \$10.00 від парохії св. Петра й Павла та наша особиста, як спмагаючих членів Допомогового Комітету.

Будемо працювати з Вами, щоб дати хоч малу поміч нашим братам та сестрам.

о. М. Мартинович, парох; Ф. Шершунович, секр.

Джерзі Сіті, Н. Дж.

На річних зборах бр. св. Івана Хрестителя, 270 від. У. Н. Союзу зложив як членську вкладку до Українського Американського Допомогового Комітету суму \$71.00.

Нехай Бог помагав Вашій успішній праці. Ми з Вами.

Микола Піхура, секр.

Форест Гіс, Н. Й.

Як коляду пересилаємо \$10.00 на поміч українським жертвам війни.

Михайло і д-р Н. Гайворонські.

Ньюарк, Н. Дж.

В залученні чек на суму \$270.00 як збірка з віча в Ньюарку та \$30.00 збірки з похорону. Хоч Ньюарк не зібрав такої суми, яка припадає на нашу громаду, то треба признати, що віче сповнило своє завдання та вияснило багато справ. Наші люди переконались, що „варшавське сміття“ і „грязь Москви“ не перебирають в засобах, навіть коли ходять про чисто гуманітарну справу. Дійсно треба бути „звирнуною“ щоби так переключувати зв'язки, як це зробили наші комунікуючі кадри.

Бажаємо повного успіху.

Василь Хома, президент віча.

Пам'ятаймо, що сьогоднішня коляда призначена на поміч українським жертвам війни. Усі зібрані гроші пересилайте негайно до:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
847 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

ДЛЯ КРАШОГО ЗАВТРА...
КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ
3 НОТАМИ
50 центів
одні примірник
Замовляйте у книгарні
"СВОБОДА"
JERSEY CITY 3, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0337—BRYAN 9-0883

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущі робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше суттєвих робіт мають мати крім цього згоду „Юнайтед Стейтс Емплмент Сервіс“. Критичні робітники потребують тем обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК

ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої військової роботи

мусять мати доказ звільнення

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD STREET, NEWARK, N. J.

**ПОРТЕРІВ
РОБІТНИКІВ
ФАЕРМЕНІВ**

ЛАЙСЕНСУ НЕ ТРЕБА
СУЩНА ВОЄННА РОБОТА
ДЕННА І НІЧНА ПРАЦЯ

ДОБРА ПЛАТНЯ
НАГОДИ НА АВАНС

W M C Правила завоюємо

FEDERAL TELEPHONE & RADIO CORP.

360 THOMAS ST., NEWARK
1226 SO. BROAD ST., NEWARK
100 KINGSLAND ROAD, CLIFTON, N. J.
39 CENTRAL AV., EAST NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

PUFFERS
З досвідом, 75 ц. на годину
досить оперативні
M.G.M., 27 West 35 St., N.Y.C.

МУЖЧИН ДО ВЕРГЛАЗУ
і роботи в старій
Не треба досвіду, повноцінна робота
75 ц. на г. а повн. оперативні, ст. роб.
Cap Screw & Nut Co.
165 Mulberry St., Newark, N. J.

Хлопців, що хочуть стати sheet metal
челядниками, 48 год. тижнево, Arkay
Co., 864 Newark Ave., Jersey City.

FREIGHT HANDLERS
ДЕННА ПЛАТНЯ
Час і пів після 8 годнів
PENNSYLVANIA RAILROAD
Голоситься 275 Bowersy або
Room 204, 110 W. 42nd St., N. Y.

Чоловіки до кухні
North Hudson Hospital
4300 Park Ave., Weehawken, N. J.
Голоситься у Mrs. Jaker

Чоловіки і Дівчини до Соци
Добра платня; стала праця
Meyers Luncheonette
48-10 13th Ave., Brooklyn, N. Y.
(Tel. Windsor 8-4447)

ЗРУЧНОГО ЧОЛОВІКА—ПОРТЕРА
Загальна робота ввездання
Добра платня—стала робота.
Голоситься у Housekeeper
Park Chambers Hotel
68 W. 58th St., N.Y.C., cor. 6th Av.

КЛЕРКА — в департаменті пробок,
ткальничих компаній; досв. не потр.
\$25 на тижд. 5 днів, приємн. оточення.
254 4th Ave., 2nd floor, N.Y.C.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

**ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ
УКРАЇНСЬКОГО
КОНГРЕСОВОГО
КОМІТЕТУ**

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Зі застави на поміч Українсько-
му Конгресовому Комітету.
Спільний комітет відділів Н.
Н. Союзу, а це: 20, 94 і 146, в
Гемтрема, Міш., устроїв това-
риську забаву, а дохід з цієї
забави розділено на народні
цїлі. При тім не забуто, що в
Америчі існує Укр. Кон. Ко-
мітет, який потребує нашої
піддержки на свою працю. То-
му з доходу з цієї забави при-
значаємо на поміч Кон. Ко-
митету \$50, та бажаємо Кон.
Ком. найкращого успіху у
дальшій праці.

За Комітет Союзних Відділів:

Максим Головачук, голова
Волод. Крушельницький, секр.
Микола Масталер, кас.

**Книжки і журнали надіслані
до редакції**

„Календар Провидіння“, сто-
варшення Українців Католи-
ків в Америці на 1945 р. Зла-
див Богдан Катамай. З дру-
карні „Америка“, у Філадель-
фії.

Календар обіймає 192 сто-
рінки, вісімки. Попри календа-
рію на 1945 р. є там поміше-
ні висті з церковного життя,
між ін. адресар українсько-
католического духовенства; даліше з
життя організаційного, поми-
няльні статті й вірші на честь
бл. п. митрополита Андрія
Шептицького, на честь Олек-
сандра Кошиця, деякі оригі-
нальні вірші, інформаційні
статейки й ін. подробиці. Із о-
ригінальних статей є спомини
О. Омеляна Ананевича „Місіонар-
ські пригоди в Бразилії“; стат-
тя Лонгіна Цегельського „Не-
мирна Україна“, та йогож
ширша згадка про книжку
„Annales de la Petite Russie“
(Минувшина України), написа-
на по французьки Жаном Бе-
ноа Шерером в 1788 р. і вида-
на в Парижі. Антін Цурковсь-
кий помістив „Дві недруковані
композиції Дениса Січинсько-
го“; Євген Березинський „В
рідині школі“, діточу сценічну
картину; о. Антін Борса „Не-
забутий Вечір“ (різдвяне опо-
відання). Є теж згадки для
плекання здоров'я, фотогра-
фії погибших воїнів українсь-
кого роду й т. п.

„Алманах“, інформаційна
книжка Українського Робітни-
чого Союзу, 1945-1950. З дру-
карні „Народної Волі“ у Скре-
нтоні. Сторін 255, вісімки.

Книжка, згідно із наголов-
ком, обіймає багатий інфор-
маційний матеріал історичний,
географічний, хронологічний
(всесвітній, американський, у-
країнський). Є окрема стаття:
„Політичні партії й робітни-
чий рух у Канаді“, перегляд
подій „З історії Західної У-
країни“, згадка про Галицько-
Волинське Князівство, Культур-
на Київської Русі, висті про
українців у Злучених Держав-
ах та про імміграцію до Пів-
нічної й Південної Америки
і т. п.

„Ювілейний Календар кни-
гарні Сурма на 1945 р.“, вида-
ний з нагоди 25-літнього існу-
вання книгарні й першої Укра-
їнської Радіо-Програми. Алма-
нах присвячується пам'яті
проф. Олександра Кошиця.
Накладом фірми, Нью Йорк.
Сторін 128, вісімки. Алманах
містить передсмертну статтю
О. Кошиця „Українська на-
родна пісня на рекордах“, раз-
ом із текстом пісень; статтю
д-ра П. Маценка про бл. п. Ко-
шиця, є теж вірші на честь не-
бжички й фотографії з його
похорону.

Ширші згадки поміщені про
минуле й працю творця опери
„Відьма“ Павла Печеніги У-
лицького, про композитора
Михайла Гайворонського, Ми-
хайла Скоробогача; поміщені
„Українське Весілля“ — на-
родна картина укладу Павла
Гуменюка; стаття С. Демидчу-
ка присвячена „культурникови-
м

підприємцями“ з нагоди чверть-
століття його праці; повно-
образів, вістей бізнесових і
рад для здоров'я, переклади
по англійськи з Шевченка й
провідник українських фірм у
Нью Йорку. Окладина срібною
краски придумана бл. п. Ми-
хайлом Зазуляком.

„Громадське життя“, ч. 4. За
грудень 1944 р. Нью Йорк. Діт-
ройт, Торонто, Вінніпег. Ціна
25 центів. Сторін 32, вісімки.
Статті: Н. Григоріва: „Славян-
ська небезпека“; Віктора Чер-
нова: „Проблеми міжнародно-
го миру й співжиття“, а даль-
ше „Союз Трудової Демократії“
і „Сісїєф в Канаді“.

„Календар Просвіти на 1945
рік“, Буенос Айрес, Аргентина.
Сторінок 160, вісімки. Окла-
динка із справжньою арти-
стичною вінетю В. Цимбала. У
змісті знаходимо статтю в ес-
панській мові автора М. В.
„Українська Іміграція на Аме-
риканським Континенті“; опо-
відання Юрія Левчука: „Доб-
ро — з часом вертається“; Н.
Крамера: „Спомини з життя в
Місіонес“; Дмитра Брицького:
„Місіонські Чумаки“ (з життя
українських поселенців); С.
Гайка „Сірі люди“; кілька вір-
шів В. Орлика і Лідії Макару-
ки (по еспанськи); кілька опо-
відань і статей із життя євро-
пейських українців з подан-
ням різних імен, отже важко
вгадати, чи це самостійні пи-
сання, чи передруки. Є „Кутик
для жінок“ і окремий „Кутик
для дітей“ — зредував (вір-
шом і прозою) Степан Дзю-
бак, рисунки виконав Степан
Бахур; є довший „Кутик для
господарів“ з різноманітним
матеріалом; є багато образків
з життя аргентинських украї-
нців і порозкиданий матеріал
про аргентинське громадське
життя. Календар зредувала
колегія, ціна установлена \$1.50.
— Замітне, що календарієм
подає українські гр.-кат., і

КНИЖЕЧКИ

— для —

МОЛОДИХ ЧИТАЧІВ

ДЛЯ САМИХ

НАЙМОЛОДШИХ.

Нині, коли кожна дитина,
кожний хлопець і кожна дів-
чина, читає книжечки з наймо-
лодших літ, не можна й наших
дітей, хочби наймолодших, ли-
шити без книжечки.

Наступні книжечки можуть
ушачувати молоді читачі:

ОДЛАРКА, повістка для ді-
тей, написав Андрій Чай-
ковський, з малюнками
Петра Андрусівца — 40¢

ДІД ЯКІВ, оповідання для
маленьких, нап. Федір Ду-
да, ілюстрував Ю. Кир-
енко — 15¢

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА (ко-
ларові ілюстрації) — 25¢

ПРИГОДИ КАЧУРИКА, на-
писав Б. Герц з рисун-
ками — 15¢

ВСІ ЦІ КНИЖЕЧКИ РАЗОМ
50¢.

Замовлення шліть до:

"Svoboda"

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

православні свята; українські
свята після нового календаря;
свята аргентинські (римо-
кат.).

„Збірка фейлетонів“, Гриш-
ко Романтичний, книжка І.
Сторінок 80 малої вісімки. На-
кладом „Українського Слова“
в Буенос Айрес (Аргентина)
1944. Це самі вірші згадано-
го автора, а на окладинці за-
значено що це „Гумор і сати-
ра“.

**БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,
ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ, ШО ПОБУДОВАНА НА ПЕРНИХ,
ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.**

Появилась на американському книжковому ринку
така книжка про Україну, на яку ми довго ждали, бо
написав її визначний американський журналіст і пис-
менник, а видала її одна з найстарших і найбільших
американських видавничих компаній. А що важливе:
в книжці подана правда про Україну, а здійснення ви-
звольних змагань українського народу зв'язується з
перемогою та триумфом демократії. Отсею книжкою,
що є повна віра в остаточну перемогу свободолюбних
ідеалів українського народу, є:

**The Ukraine:
A Submerged Nation**

by WILLIAM HENRY CHAMBERLIN,
published by The Macmillan Company, New York.

Отсею книжка повинна знайтися негайно теж і в
домі американських українців. Написана вона в такий
мистецький, а рівночасний простий спосіб, що кож-
ний прочитає її легко з великим зацікавленням. На-
дається вона якнайкраще на святий дарунок на-
шим дітям і внукам, близьким чи дальшим знайомим,
зокрема тим американцям, що ще мало знають про
Україну, або зле знають, начитавшись неправди про
український нарід і його змагання, якої досі було так
багато в Америці, та яка далі поширюється. Хай-же
тепер кожний і кожна з нас стане до боротьби з тою
неправдою поширюючи всюди правду, зокрема ту, що
зібрана в отсій знаменитій книжці.

Замовлення на цю книжку wraz з належитістю в
сумі \$1.75 належить слати на таку адресу:

SVOBODA

P. O. Box 346

Jersey City, N. J.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

C. O. D. не приймаємо.

Перед самою війною вишла у Львові книжка, якій подібно в
українців ще не було, та яку критика визнавала значенною щодо
змісту і мистецького виконання. Це книжка про життя і діяльність
великого артиста-співача, що вийшов з біди селянської хати,
а дійшовши в світі до слави і слади, посвятив пам'ятку як за-
буху хату, так і за свій бідний нарід. Тою книжкою є:

Олександр Мишуга

(МИСТЕЦЬ І ЛЮДИНА)

Львів, 1938. Сторін: 208. Ілюстрацій: 60.

Ціна \$2 в книгарні „Свободи“.

„Великий тенор з розумом і характером“ — такий є наго-
ловок критики про загально відомого в львівських „Дні“ з 2.
жовтня 1938. Книжка „Надихана культурою“ про того, що на-
лежав до рядків співачів, а „між тенорами до вишуканих“, бо по-
нужав серед слави і слади, не втратив своєї духовної рівноваги
і здорового розуму“ і вийшов найкраще з тої ролі, що виконував
на сцені й з тої, яку наживав життя з небагатими обставинами.

„Господи! Я не знаю, що зі мною сталося. Я забув, де я і хто
я, не знаю, чи це спів людський, чи якийсь музика небесна, дух
мені в грудях заперло, серце перестало бити, мене не було...“,
так описує письменник Богдан Лепкий у цій книжці свої вра-
ження, як перший раз почує на концерті спів Олександра Мишуги
в пісні „Там на горі явір стоїть“.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ
ШЛУНКА, ШКІРИ, НЕРВІВ
ГЕМОРОДИ І ІНШІ ЗАПАЛЕННЯ КИШКИ
Нирок, міхура, шлунка і внутрішностей, заборення,
Катар і хронічний ревматизм і сальмонелла. Лучі Екс-
екзамінації крові і мочі запевняє докладну діагносту
і відповідне лікування. Застрикування, коли вказане.
Зайдіть сьогодні на пораду. Мужчині і Жінчині ліку-
ємо модерними методами з швидкою допомогою.
Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМІРКОВАНА — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2.
DR. ZINS (28-літнє заведення)
110 EAST 16 STREET, N. Y. — NEAR UNION SQUARE
Щоденно від 9 г. рано до 7 г. веч. У неділю від 9 рано до 2. попл.

THE MASSIVE STEEL DOOR WAS OPERATED FROM THE INSIDE BY ELECTRIC CONTROLS.

AND WHEN THE NAZI HIERARCHY ENTERED, EVEN THEIR TRUSTED SPECIAL GUARD WAS LEFT OUTSIDE.

THE NAZI TRIUMPHANTE DROVE UP TO A HUGE FORBIDDING STRUCTURE

THE MOST MYSTERIOUS PLACE IN THE WHOLE REICH! WONDER WHAT THEY DO THERE!

Будинок замикався зо се-редини масивними сталевими дверми.

Як три провідники ввійшли в середину, навіть їх довірену сторожу оставлено на дворі.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 15. січня 1945 р. помер у
52. році життя
ЮРІЙ ЧОРНИЙ,
член У. Н. Союзу, від. 465, в Ло-
мін. Киє, Канада.
Покійний походив зо села Ва-
шинці, Буковина. До У. Н. Союзу
вступив у 1943 р. Політично у скит-
ку дружини Марію, троє дітей:
Олександр замож. п. Гаргай, Е-
генія і син Василь, що служив у
кавал. армії, та чотирьох вну-
ків. Похорон відбувся 18. січня 1945
з його дому до французької цер-
кви, а відтак на католицький цми-
тар. — В. Р. П. І. Секретар

Дня 14. січня 1945 року помер
АНТІН БАРТОХ,
довголітній член відділу 55 У. Н.
Союзу в Куртис Бей, Мд.
Покійний походив зо села За-
в'язинці, пов. Підляшч. Політично у
смітку жону Теклю, двоє синів і
дочку. Сини при військ.: Франко
мотоциклістом при морі, Павло
напрелом при армії. Син Павло зі-
став увільнений на 40 днів відлі-
дати хорого батька, який помер
йому на руках. Дочка Текля є за-
можна, а її муж таксамо є при
війську в Англії.
Похорон відбувся 17. січня.
В. Р. П. І. А. Шандорський.

Дня 12. січня 1945 року помер
у 63. році життя
ПІЛИП ЧОРНИЙ,
член Бр. св. Арх. Михайла, від. 476
У. Н. Союзу в Гуссон, Н. Й.
Покійний походив зо села Су-
пруньків, пов. Скалат, Західна У-
країна. Приступив до У. Н. Союзу
в 1937 році. Покійний політично у
смітку жону Анушу, сини Семена,
що служив у збройних силах на
Північфку, і дочку Антошву. Мати
і обоє дітей є членами У. Н. С.
Також політично 4 пасерби: Іванко,
Марія, Аня і Ольга з роду Хар-
кові з Нортгемптон. Похорон від-
бувся 15. січня з укр. прав. церкви
св. Арх. Михайла на цвинтар при
улиці членів і знайомих. — В.
Р. П. І. П. Марик, секр.

МИРОН ЛИТВИН
І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
corner Harrison Place
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

**\$150.00 ЦІЛИЙ
ПОХОРОН**
І вище
ОБСЛУГОВУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ
І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
заряджує погребам по \$150
ціні так тільки як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN TUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Занимається похоронами
в БРОНКС, БРОУКЛІН, НЬЮ
ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-8368
BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEtrose 8-5577